

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 Trondheim
post@miljodir.no

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep, 0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

3. juni 2024

Klage på tillatelse til utslipp i Klosterfjorden

Naturvernforbundet, Naturvernforbundet i Kvinnherad og Natur og Ungdom er gjort kjent med Miljødirektoratet sitt vedtak 14. mai om tillatelse til utslipp i forbindelse med Johan Castbergs inshore-fase i Klosterfjorden. De undertegnede klager med dette på vilkårene for utslipp av kjemikalier og sanitært avløpsvann.

Manglende vurdering av samlet belastning

Equinor har fått tillatelse til utslipp av flere ulike kjemikalier i forbindelse med opphold i Klosterfjorden (inshore-fase), deriblant 88 liter biocidprodukt hvorav 18 liter er DBNPA i rød kategori. Miljødirektoratet skriver at ulempene, herunder kostnadene med å vente med testing til innretningen er på plass på feltet, oppveier miljøulempene som følge av utslippene i Klosterfjorden i testperioden. Dette begrunnes med at perioden for utslipp er kort, volumene er begrenset og røde kjemikalier som biocid vil bli sluppet ut over tid og dermed fortynnes raskt. Ifølge Miljødirektoratets vurdering er det lite sannsynlig at utslippet vil medføre vesentlig skade på naturmangfold. Derfor er det heller ikke foretatt en vurdering av naturmangfoldloven §§ 9–10. De undertegnede organisasjonene ønsker å klage på denne vurderingen.

Statsforvalteren i Rogaland og Vestland har nylig satt i gang med et treårig overvåkningsprogram med mål om å bedre vanntilstanden i Hardangerfjorden. Resultater fra overvåkningsdata viser at fjordsystemene er på vei inn i en situasjon med [eutrofiering](#). Som statsforvalteren beskriver: «Om en vannforekomst ikke når god tilstand, må de settes inn tiltak for å bedre tilstanden. Og der det er bra, skal det ikke åpnes for flere tiltak som fører til dårligere tilstand.» Klosterfjorden er i dag utsatt for forurensning fra en rekke ulike kilder. Flere av høringsinstansene har derfor etterlyst at Miljødirektoratet ved behandlingen ikke kun gjennomfører en enkeltvurdering av konsekvensene ved utslipp fra Johan Castberg, men at disse ses i sammenheng med helheten av de ulike påvirkningene i fjordsystemet. Også Fiskeridirektoratet har i sitt høringsinnspill stilt spørsmål ved om en utslippstillatelse i denne kategorien er heldig med tanke på at det nå er satt i gang tiltak for å hindre forverring av miljøtilstanden i fjordsystemet. Vi kan ikke se at dette har blitt tatt med i vurderingen fra Miljødirektoratet. De undertegnede organisasjonene ber derfor om at utslippene også vurderes opp mot naturmangfoldloven § 10, hvor påvirkningen av utslippene også vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet blir utsatt for.

Utslipp av sanitært avløpsvann

I inshore-fasen vil innretningen ha en bemanning på 100–120 personer som skal bo i boligkvarteret om bord. Johan Castberg har verken et anlegg for midlertidig kloakkbevaring eller et renseanlegg som oppfyller kravene i MARPOL til flyttbare innretninger. I stedet for er anlegget designet for å føre avløpsvannet direkte over bord. Avløpsvann fra toaletter, dusj, kjøkken og vaskeri vil derfor slippes rett ut i fjorden i denne perioden via en provisorisk avløpsledning i et område hvor det er registrert

flere offentlige badeplasser. Det er positivt at Miljødirektoratet har bedt om en tredjepartsvurdering av hvilke utslippsdyp og avbøtende tiltak som vil redusere risikoen for negativ påvirkning på vannmiljø. Vi mener imidlertid at Miljødirektoratet bør stille sterkere krav ved å pålegge Equinor å samle opp utslippet i tank eller rense utslippene.

Naturvernforbundet mener det i utgangspunktet er sterkt kritikkverdig at et moderne produksjonsskip (FPSO) som Johan Castberg ikke er designet for å samle opp eller rense utslippene fra det sanitære avløpsvannet. Dette burde være en integrert del av arbeidet for målet om nullutslipp på norsk sokkel. Når innretningen i tillegg skal utføre tester «inshore» før det ankommer lokasjonen i Barentshavet, er dette enda mer kritikkverdig. Selv om innretningen, ifølge Equinor, ikke er sertifisert som et lasteskip eller flyttbar innretning etter skipssikkerhetsloven, mener vi at skipssikkerhetsloven § 31 og miljø sikkerhetsforskriften §§ 9 og 10 for skip og flyttbare innretninger må gjelde for Castberg under testingen i inshore-fasen og under slep.

Naturvernforbundet er gjort kjent med tredjepartsvurderingen som er gjennomført av DNV. Basert på denne anser Equinor at den planlagte konfigurasjonen med avløpsledning om lag 0,5 meter under skroget til innretningen hensyntar miljømessig forsvarlig fortykning og innblanding i vannmassene. De undertegnede organisasjonene mener imidlertid at signaleffekten ved at Equinor får tømme avløpet rett i fjorden, er svært uheldig, spesielt med tanke på det arbeidet som er satt i gang hos statsforvalteren. I løpet av 2024 er det også varslet et revidert avløpsdirektiv med nye og oppdaterte restriksjoner som også vil gjelde for kommunene i Norge. Det er ventet at flere kommuner vil oppleve økte kostnader i årene framover knyttet til oppgradering og utbygging av nye renseanlegg. En rekke bedrifter og aktører er også blitt pålagt å betale for overvåkningsprogrammet som nå er satt i gang, ut fra forurensar-betaler-prinsippet. Dermed kan vedtaket virke demoraliserende for lokale og regionale aktører som legger ned en betydelig innsats og kostnader for å bedre vannmiljøet.

Alternative løsninger skal alltid vurderes i en god miljøforvaltning. Miljødirektoratets vurdering er at det ikke er mulig å samle opp utslippene i tanker på grunn av begrenset kapasitet i de kommunale renseanleggene. Samtidig bør dette likevel la seg gjøre i de større kommunene (for eksempel Stord) ved å fordele og distribuere utslippene til flere ulike renseanlegg i kommunen. En annen god mulighet er at det installeres et midlertidig renseanlegg på produksjonsinnretningen. Her finnes det en rekke ulike leverandører av forskjellige type løsninger. Naturvernforbundet har vært i kontakt med biovac, som leverer mobile renseanlegg / containere til blant annet fôrflåter og ulike brakkeanlegg og som mener dette fint vil la seg gjennomføre. Dermed er dette først og fremst et kostnadsspørsmål. Vi mener at forurensar-betaler-prinsippet bør ligge til grunn, og at Equinor pålegges å rense utslippene.